



Makalenin Türü / Article Type : Araştırma Makalesi/ Research Article  
Geliş Tarihi / Date Received : 29.08.2024  
Kabul Tarihi / Date Accepted : 15.09.2024  
Yayın Tarihi / Date Published : 23.09.2024  
DOI : <https://doi.org/10.51576/ymd.1540567>  
e-ISSN : 2792-0178

İntihal/Plagiarism: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelenmiş ve intihal içermediği teyit edilmiştir. / This article has been reviewed by at least two referees and confirmed to include no plagiarism.

## ORTAK ZEMİNDE ÖĞRETİM PROGRAMLARI: TÜRKÇE DERSİ İLE MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

DÖNMEZ, Ayhan<sup>1</sup>

### ÖZ

Öğretim programları, bir ülkenin eğitim sistemini ve disiplinlere bakış açısını yansıtan önemli materyallerdir. Günümüz eğitim anlayışı, öğretim programlarının disiplinlerarası bir bakış açısıyla, birbirleriyle uyumlu bir şekilde kullanılmasını ve böylece bireylerin her alanda kendilerini geliştirmeleri üzerine inşa edilmiştir. Disiplinlerarası anlayışın öğrenciler üzerindeki etkilerinin araştırıldığı birçok deneysel çalışmaya rastlanmaktadır. Bu çalışmada ise disiplinlerarası yaklaşımın Türkçe ve müzik dersi öğretim programlarındaki boyutu incelenmiştir. Araştırmada, 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı ile 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı incelenerek iki program arasındaki bağlantılar ve etkileşimler detaylı bir şekilde analiz edilmiştir. Bu nedenle her iki öğretim programı ayrıntılı bir biçimde incelenmiştir. Araştırmada doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre her iki programın özel amaçlarının benzerliği ve kazanımların birbirleriyle uyumlu olduğu belirlenmiş ve Türkçe dersi ile müzik dersinin

<sup>1</sup> Dr, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Öğretmenliği Bölümü, Türkçe ve Sosyal Bilimler ABD, [ayhandonmez1903@gmail.com](mailto:ayhandonmez1903@gmail.com), <https://orcid.org/0000-0003-1499-319X>

disiplinlerarası bir anlayışla işlenebileceği ortaya çıkmıştır. Türkçe dersi ile müzik dersinin disiplinlerarası bir anlayışla işlenebileceğini ortaya koymaktadır. Araştırma sonucunda gelecekte yapılacak çalışmalara yönelik araştırmacılara, deneysel çalışmalar ile disiplinlerarası anlayışla oluşturulan kazanımların öğrenciler üzerinde etkilerini incelemeleri ve farklı disiplinlere ait öğretim programlarının yeni karşılaştırmalar yapılarak benzer ve farklı yönlerini ortaya koymaları önerilmektedir.

**Anahtar Kelimeler:** Öğretim programları, disiplinlerarasılık, Türkçe dersi, müzik dersi, karşılaştırmalı analiz.

## **CURRICULUMS ON COMMON GROUND: COMPARATIVE ANALYSIS OF TURKISH AND MUSIC CURRICULUMS**

### **ABSTRACT**

Curricula are essential documents that reflect a country's education system and perspective on various disciplines. Today's educational approach is built on using curricula from an interdisciplinary perspective, in harmony with each other, and thus enabling individuals to improve themselves in every field. Numerous experimental studies have investigated the effects of interdisciplinary approaches on students. In this study, the dimension of the interdisciplinary approach in Turkish and music lesson curricula was examined. The aim of the study was to reveal the similarities between the 2019 Turkish Course Curriculum and the 2018 Music Course Curriculum and the interaction between these two disciplines. For this reason, both curricula were examined in detail. Document analysis technique was used in the study. According to the study's findings, the similarity of the specific objectives in both programs and the compatibility of their learning outcomes suggest that Turkish and music lessons can be taught with an interdisciplinary approach. As a result of the study, it is recommended that researchers investigate the effects of learning outcomes developed with an interdisciplinary approach through experimental studies and conduct new comparisons of curricula from different disciplines to highlight their similarities and differences.

**Keywords:** Curriculum, interdisciplinarity, Turkish language course, music course, comparative analysis.

## GİRİŞ

Öğretim programları, eğitim-öğretim sürecinin vazgeçilmez bir unsurudur. Senemoğlu (2002, s. 5), öğretim programını bir ders çerçevesinde öğrencilere kazanımı sağlanacak hedef, buna bağlı davranışlar ve davranışların kazanımına yönelik öğrenme-öğretme durumları ile davranışların ne düzeyde kazandırıldığını belirleyecek ölçme durumlarını içeren, gelişime yönelik birden fazla faktör ile etkileşim içinde olan öğelerin tümü olarak tanımlamıştır. Bir ülkeye özgü eğitim sisteminin içeriğine dair bilgi veren ve öğretmenlere eğitim-öğretim süreci boyunca yol gösteren günümüz öğretim programları (MEB, 2019, s. 3), disiplinlerarası bütünleşmiş bir yapıda hazırlanmıştır. Öğretim programlarının temel felsefesi genellikle amaç, perspektif, ölçme ve değerlendirme, bireysel gelişim ve öğretim programları ile sonuç bölümlerinde açıklanır. Ancak sonraki bölümlerde disiplinlerin özel amaçları belirtilerek alana özgü yaklaşımlar, ölçme ve değerlendirmeler, disipline özel fiziki araçların olması gereken boyutları, öğretim programı ve kazanımların yapısı yer alır. Öğretim programlarında süreç içerisinde ortaya çıkan gelişmeler ve değişen ihtiyaçlar kapsamında gerekli düzeltmeler yapılabilir (Güzel ve Karadağ, 2013, s. 47). Bunun yanı sıra söz konusu öğretim programlarının birbirlerine benzer yapıda oldukları görülmektedir. Öğretim programlarının birbiriyle uyumlu olması öğrenme sürecinde öğrencilerin edindiği bilgileri birbiriyle bağdaştırabilmelerine ve böylece edinilen bilgilerin kalıcı olmasına katkı sağlar. Bu olgu, disiplinlerarası anlayışın getirisidir. Disiplinlerarasılık kavramı, öğrencilerin farklı disiplinlerdeki bilgileri bütünleştirerek kavramlar bağlamında onları üst düzey düşünmeye yönlendiren bir yaklaşımdır (Aybek, 2001, s. 2). Öğrenme ortamları için vazgeçilmez bir kavram olan disiplinlerarasılık, Erden'e (2007, s. 14) göre gerçek hayatta karşılaşılan sorunların çözümünde kullanılacağı gibi eğitim programlarının da olmazsa olmaz niteliklerinden biridir. Buna örnek olarak Türer (1992, s. 261), 6,7 ve 8 yaşlarındaki çocuklar için Hayat Bilgisi dersinin önemli olduğunu, bu vesileyle aktif öğrenme becerilerini artırarak hem Fen Bilimleri hem de Sosyal Bilgiler disiplinlerine hazırlık kapsamında bilgiler kazanımını sağlayabileceğini ifade etmektedir. Nitekim öğrenme sürecinde de ele alınan bilgiler gerçek hayatta olduğu gibi disiplinlerarası olmalıdır ve farklı disiplinlerle bir bütün haline getirilen kazanımlar, gerçek problemlere çözüm yolu göstermelidir (Ornstein & Hunkins, 2014, s. 25).

Kuşkusuz, öğretmenler de benzerlikler izin verdiği müddetçe disiplinlerarası kaynaştırmalar yapacaktır (Gürkan ve Gökçe, 1999, s. 33). Yapılan araştırmalar doğrultusunda disiplinlerarası yaklaşımın, öğrenciler üzerinde önemli katkıları olduğu görülmektedir. Özhamamcı (2013, s. 90)

tarafından yapılan bir çalışmada disiplinlerarası uygulamaların öğrencilerin derse yönelik ilgi ve anlama düzeyini yükselttiği ve problem çözme becerisini geliştirdiği tespit edilmiştir. Konukaldı (2012, s. 66) ise disiplinlerarası yöntemi ile sürdürülen tematik yaklaşımın, öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersine ait başarı ve motivasyonları üzerindeki etkilerini incelemiştir. Araştırma sonucuna göre disiplinlerarası yöneme bağlı tematik yaklaşıma yönelik eğitim alan öğrencilerin hem başarılarını yükselttiği hem de motivasyonlarını artırdığı tespit edilmiştir. Bu çalışmada Türkçe dersi ile müzik dersine ait öğretim programları ayrıntılı bir biçimde analiz edilmiştir. Söz konusu disiplinler, birbirilerinden bağımsız bir görünüme sahip olsa da bahsi geçen öğretim programlarını birbirine yakınlaştıran temel öğe konuşma ve söyleme becerilerine yönelik Türkçenin doğru ve etkili kullanımınıdır. Zira Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı aracılığıyla 2006 yılında yayımlanan İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı'nda öğrencilere verilen müzik eğitiminin "Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma" becerisini geliştirdiği belirtilmektedir. 2019 yılında Millî Eğitim Bakanlığı aracılığıyla yayımlanan Türkçe Dersi Öğretim Programı'na ait alt başlıklarında belirtilen özel amaçlarına yönelik "Türkçeyi, konuşma ve yazma kurallarına uygun, bilinçli, doğru ve özenli bir biçimde kullanmalarının sağlanması" ifadesi de müzik eğitimi ile Türkçe dersini birbirlerine yakınlaştıracak ve ortak zeminde buluşturacak olgulardan biridir.

### **Araştırmanın Amacı**

Buna bağlı olarak bu araştırmanın amacı 019 Türkçe Dersi Öğretim Programı ve 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı'nın benzer yönlerini ortaya koyarak iki farklı disiplin arasındaki etkileşimin boyutlarını ortaya çıkarmaktır.

### **Örneklem**

Bu araştırmanın evrenini 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı ve 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı oluşturmaktadır.

### **Problem Cümlesi**

Çalışmaya bağlı olarak geliştirilen problem cümlesi "2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı ile 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı arasındaki benzerliklerin görünümü nasıldır?" şeklindedir.

## YÖNTEM

Bu araştırmada, çalışmaya bağlı olarak geliştirilen problem cümlesindeki söz konusu öğretim programları çeşitli değişkenler bakımından analiz edilmiştir. Bu nedenle betimsel araştırma modeli kullanılmıştır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2013, s. 41). Öğretim programlarının analiz edilmesinde nitel yönetime bağlı doküman analizi kullanılmıştır.

## BULGULAR

Araştırma sonucunda elde edilen veriler öğretim programlarının alt başlıklarına göre kategorize edilmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan öğretim programlarına ait genel bilgiler “Programlara Genel Bakış” başlığı altında incelenmiş, 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı ve 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı’ndaki ortak özellikler ise “Programların Belirli Amaçları” ve “Öğretim Programlarının Hedeflenen Kazanımları” başlıkları çerçevesinde ele alınmıştır.

### *Programlara Genel Bakış*

Öğretim programlarına yönelik genel bilgilere Millî Eğitim Bakanlığı Öğretim Programı başlığı altında değinilmiştir. Bu bölümde teknolojiye yaşanan hızlı değişimler, toplumsal açıdan sürekli değişen ihtiyaçlar ve buna bağlı olarak değişen öğretim yöntem ve ilkelerden bahsedilmiştir. Bireylerden beklenen nitelikler açıklanarak öğretim programlarında olması gereken özellikler belirtilmiştir. Bu bölümde, öğretim programlarının diğer disiplinlerle olan ilişkisine vurgu yapılarak, değerler, beceriler ve yetkinlikler çerçevesinde bütüncül bir öğretim programı oluşturulduğu belirtilmiştir. Öğretim programlarının amaçları kapsamında ise 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 2. maddesinin esas alındığı belirtilerek okul öncesi eğitimi, ilkokulu, ortaokulu ve liseyi tamamlayan öğrencilerin birbirini tamamlayıcı amaçlar doğrultusunda ulaşmaları gereken beceriler belirtilmiştir.

Öğretim programlarının benimsediği perspektifler değer ve yetkinlik kavramları içerisinde açıklanmış, bu temele bağlı öğrencilerin yetiştirilmesinin gerektiği ifade edilmiştir. Ayrıca bu kavramların birbirinden ayrı tutulamayacağı, bizi biz yapan ve toplumumuzun temellerinde şekillenen bir miras olduğu belirtilmiştir. Programlar aracılığıyla kazandırılmaya çalışılan bilgi, beceri ve davranışlar ise güncellenebilme ve yenilenebilme özellikleriyle günün şartlarına uyum gösterme özelliklerine sahip olduğu açıklanmıştır. Bunun yanı sıra değerler ve yetkinlikler ayrı başlıklarda incelenmiştir. Değerlerimiz başlığı altında değer kavramının tanımı yapılmış olup kök

değerlerimizden bahsedilmiştir. Söz konusu değerlerin ise ayrı ayrı konular çerçevesinde işlenmediği, bütün öğretim programının her biriminde yer aldığı belirtilmiştir. Yetkinlikler başlığı altında ise sekiz adet anahtar yetkinlikten (Ana Dilde İletişim, Yabancı Dilde İletişim, Matematiksel Yetkinlik ve Bilim/Teknolojide Temel Yetkinlikler, Dijital Yetkinlik, Öğrenmeyi Öğrenme, Sosyal ve Vatandaşlıkla İlgili Yetkinlikler, İnisiyatif Alma ve Girişimcilik, Kültürel Farkındalık ve İfade)

Programlarda belirtilen ölçme ve değerlendirme yaklaşımının esneklik taşıması ve öğretim programlarına uygun biçimde kullanılması gerektiği ancak her bireye aynı ölçme-değerlendirme aracının kullanılmasının sakıncalı olduğu belirtilmiştir. Buna bağlı olarak geliştirilen ilkeler, bu tutumu desteklemektedir. Ayrıca bireysel gelişim de göz önünde bulundurularak öğretim programlarının harmonik bir yaklaşımla hazırlandığı belirtilmiş ve bireysel farkındalıklar gözetilerek programların buna bağlı biçimde hazırlandığına değinilmiştir.

### ***Programların Belirli Amaçları***

2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı ile 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı'na ait özel amaçlar “Estetik Yön Kazanma”, “Kendini İfade Etme”, Yaratıcılığı Geliştirme”, “Değer Kazanımı” ve “Zihinsel Becerileri Geliştirme” başlıkları altında toplanmıştır.

*Estetik Yön Kazanma:* Öğretim programlarındaki özel amaçlar estetik yön açısından incelendiğinde Türkçe dersindeki estetik değerlerin başta Türk dünyası olmak üzere bütün dünyada var olan kültür ve sanata yönelik eserler ile kazandırılması amaçlanmış, müzik dersinde ise müzik etkinlikleri yoluyla öğrencilere benimsetilmesi öngörülmüştür.

*Kendini İfade Etme:* Öğrencilerin duygu, düşünce ve deneyimlerini ifade edebilmeleri için Türkçe dersinde sözlü ve yazılı becerilere ihtiyaç duyulurken, müzik dersinde müzik aracılığıyla kendilerini ifade etmeleri amaçlanmıştır.

*Yaratıcılığı Geliştirme:* Türkçe dersine ait öğretim programında basılı materyal ve çoklu medya kaynakları ile bilgi üretme kapsamında yaratıcılık kavramına değinilmişken, müzik dersine ait öğretim programında müzik aracılığıyla yaratıcılığın geliştirilmesi hedeflenmiştir.

*Değer Kazanımı:* Her iki programda da değer kazanımı çok önemli bir amaç haline getirilmiştir. 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda Türk kültürü ve sanatına ait eserlerin benimsenmesinin sağlanması; milli ve manevi değerlere ilişkin bireylerin önemle üstünde durması ve buna bağlı olarak milli duygu ve düşüncelerin güçlendirilmesi ve resmi dilimiz olan Türkçenin doğru ve özenli

kullanılmasının sağlanması amaçlanmışken 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı'nda yerel ve ulusal müzik türlerinin tanınması ve bunların kültürel varlık olarak algılanmasını sağlamak, öncelikle İstiklâl Marşımızın yanı sıra diğer marşlarımızın da uygun biçimde seslendirilmesini sağlamak, Atatürk'ün Türk müziği ile ilgili görüşlerini kavramalarına katkı sağlamak, öğrencilerin milli birliğimizi pekiştiren ve bunu daha kolay hale getiren müzik kültürü ve bilgisi kazanmalarını sağlamak, müzik ile sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmeyi sağlamak amaçlanmıştır.

*Zihinsel Becerileri Geliştirme:* 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda zihinde yapılandırma becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmışken 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı'nda bu becerilerin müzik olgusu vasıtasıyla geliştirilmesi hedeflenmiştir.

### ***Öğretim Programlarının Hedeflenen Kazanımları***

2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı'ndaki kazanımlar dört temel dil becerisi üzerine sınıflandırılırken, 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı'ndaki kazanımlar dinleme/söyleme başta olmak üzere müziksel algı ve bilgilenme, müziksel yaratıcılık ve müzik kültürü çerçevesinde düzenlenmiştir. 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı incelendiğinde toplamda 190 farklı kazanıma yer verildiği tespit edilmiştir. 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı incelendiğinde ise toplamda 134 farklı kazanıma yer verildiği belirlenmiştir. Bu kazanımlar ortak çerçevede ele alındığında “Değerler”, “Ses Kaynakları” ve “İş Birlikli Çalışma” başlıkları altında toplandığı görülmektedir.

### ***Değerler***

Kazanımlar, değerler çerçevesinde incelendiğinde 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda sıklıkla deyim ve atasözleri, edebi eserler, Türkçenin sadeliği ile ilgili kazanımlara yer verilirken 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı incelendiğinde Atatürk'ün müzik ve türkülere yönelik ilgisi, belirli gün ve haftalar, halk dansları, İstiklâl Marşı, millî birlik ve beraberlik, millî, dinî ve manevi değerler, milli ve manevi bilinç, Türk kültürüne ait müzikler, bunların biçimleri ile makamsal yapısı ve yurdumuza ait müzik türleri üzerine kazanımlara yer verildiği görülmektedir.

### ***Ses Kaynakları***

Programlardaki ses kaynaklarının ayırt edilmesine yönelik kazanımlar incelendiğinde 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda doğal ve yapay seslerin ayırt edilmesi, duyulan seslerin taklit edilmesi, harf seslendirmeleri, vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat edilerek okunması amaçlanmışken, 2017 Müzik Dersi Öğretim Programı incelendiğinde bu kazanımlara benzer olarak çevresinde duyulan seslerin taklit edilmesi ve ses kaynaklarının ayırt edilmesi hedeflenmiştir. Bu zemindeki benzerlikler Türkçe ve müzik derslerinin bağlantılı disiplinler olduğunu göstermektedir.

### ***İş Birlikli Çalışma***

2019 Türkçe Öğretim Programı'ndaki sınıf içi tartışma ve konuşmalara katılıma teşvik edilmesi, dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma stratejilerinden grup çalışmalarına yer verilmesi, 2018 Müzik Öğretim Programı'ndaki birlikte söyleme ve seslendirme kazanımları ile ortak zeminde buluştukları söylenebilir. Böylece her iki öğretim programında da iş birlikli öğrenmeye yer verilmesi söz konusu çalışmaların benzer yönlerinin olduğunu göstermektedir.

## **SONUÇ VE ÖNERİLER**

Bu araştırmada Türkçe ve müzik derslerine ait öğretim programlarının benzer yönleri ortaya konularak iki farklı disiplin arasındaki etkileşimin boyutları tespit edilmeye çalışılmıştır. Dolayısıyla “2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı ile 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı arasındaki benzerliklerin görünümü nasıldır?” şeklinde bir problem cümlesi oluşturulmuştur.

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan tüm öğretim programlarında teknolojik gelişmelere uyum aranmakta ve toplumsal dinamiklerde gerçekleşen değişimlere bağlı öğretim programlarının hazırlanması esas alınmaktadır. Ayrıca hazırlanan programların diğer disiplinlerle ilişkili olması önemli bir olgudur. Öğretim programlarının belli kanunlar çerçevesinde hazırlandığı belirtilmiş olup her kademeye özgü ulaşılması beklenen hedefler belirtilmiştir. Bunların yanı sıra öğretim programlarının perspektifi kapsamında değer ve yetkinlik kavramları da dikkate alınmış ve kök değerlerden bahsedilmiştir. Yetkinlikler çerçevesinde ise sekiz anahtar yetkinlikten söz edilmiştir. Programlar, ölçme ve değerlendirme kapsamında incelendiğinde ise esnekliğe ve bireysel farklılığa önem verildiği, her bireye aynı ölçme-değerlendirme aracının kullanılmaması gerektiği ifade edilmiştir. Programlara ait özel amaçlar incelendiğinde iki program arasında birçok ortak noktanın olduğu görülmüştür. Bu ortak noktalar öğrencilerin estetiksel beceri kazanması, kendilerini ifade



etmesi, yaratıcılıklarını geliştirmesi, değer kazanımlarının gerçekleşmesi ve zihinsel becerilerini geliştirmeleri olarak belirlenmiştir. Her iki öğretim programında da öğrencilere estetik anlayışının kazandırılması farklı yollar ile olsa da ortak bir amaç haline gelmiştir. Öğrencilerin kendilerini ifade etme becerilerinin de gelişmesi ortak amaçlardandır. Bunun yanı sıra öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirme, değerlerin kazanılmasına yönelik çalışmalar yapma ve öğrencilerin zihinsel becerilerinin geliştirilmesi her iki öğretim programının da amaçladığı bir olgudur. Her iki öğretim programında öğretim hedeflerini gerçekleştirmek için yer alan kazanımlar, değerler, ses kaynakları ve iş birlikli çalışma temalarıyla bir araya gelmiştir. Değerler kapsamında değerlendirilen kazanımların genel itibarıyla Türkçenin söz varlığı çevresinde geliştiği, Türk kültürüne ait öğeler barındırdığı, Türkçenin doğru kullanımına ilişkin yönergeler verildiği tespit edilmiştir. Ses kaynakları temasıyla incelenen kazanımların ise seslerin ayırt edilmesi ve taklidi üzerine ortak öğelerin varlığı dikkat çekmektedir. İş birlikli çalışma temasında incelenen kazanımlarda ise her iki öğretim programında da grup çalışmalarına önem verildiği tespit edilmiştir.

Doküman incelemesi yöntemiyle yapılan bu çalışmada Türkçe ve müzik derslerinin disiplinlerarası uygulamalar yoluyla sentezlenip öğretimin yapılmasının iki ders için daha uyumlu olabileceği sonucuna varılmıştır. Bu sonuca bağlı olarak yapılan literatür taramasında Demirhan İşcan (2007: 286) tarafından yapılan bir çalışmada üç farklı disiplin bütünleştirilmiş bir program dahilinde öğrencilere sunulmuş ve bu programın, öğrencilerin akademik başarıları ve değer kazanımlarına etkisi incelenmiştir. Araştırma sonunda her iki becerinin de geliştiği görülmüştür. Yıldırım (1996, s. 93) tarafından yapılan bir çalışmada ise disiplinlerarası öğretimin, öğrencilerin düşünme becerilerini güçlendirdiğini ayrıca öğrencilerin derinlemesine öğrenme, eleştirel düşünme, iş birliği yapma gibi becerilerinin gelişmesine de katkı sağladığını tespit etmiştir. Kurtdede Fidan'ın (2013, s. 387) gerçekleştirdiği başka bir çalışmada ise Sosyal Bilgiler dersinde disiplinlerarası ilişkilendirme yoluyla öğretim yapılmış ve araştırma sonunda değerler eğitiminin daha etkin hale geldiği sonucuna ulaşılmıştır. Özçelik (2015, s. 96) ise bu sonuçlara benzer bir şekilde geometri dersi için disiplinlerarası bir perspektifle konuları işlemiş ve bu yönetime uygun bir biçimde öğretim etkinlikleri hazırlamıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin akademik başarılarının geliştiğini ve problem çözme becerilerinin arttığını saptamıştır. Bu araştırma kapsamında ulaşılan sonuçlarla birlikte araştırmacılara, farklı disiplinleri bir arada inceleyerek yeni

karşılaştırma çalışmaları yapmaları ve deneysel çalışmalar yapılarak aynı zeminde oluşturulan kazanımların öğrenciler üzerinde gerçekleşip gerçekleşmediğini test etmeleri önerilmektedir.,

## KAYNAKLAR

- Aybek, B. (2001, Vol. 3). Disiplinlerarası (Bütünleştirilmiş) Öğretim Yaklaşımı. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, s. 1-7.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, O. E., Karadeniz, S. & Demirel, F. (2013). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Pegem Yayınları.
- Demirhan İşcan, C. (2007). *İlköğretim düzeyinde değerler eğitimi programının etkililiği. (Yayımlanmamış doktora tezi)*. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Erden, M. (2007). *Eğitim Bilimlerine Giriş*. Pegem Yayınları.
- Gürkan, T. ve Gökçe, E. (1999, Vol. 32 2). Eğitim programlarını bütünleştirmenin on yolu. (Educational Leadership, Robin Fogarty'den özet çeviri). *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, s. 29- 39.
- Güzel, A. ve Karadağ, Ö. (2013, Vol. 1 1). Anlatma becerileri açısından Türkçe Dersi Öğretim Programı'na (6, 7, 8. Sınıflar) eleştirel bir bakış. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, s. 45-52.
- Konukaldı, I. (2012). *İlköğretim fen ve teknoloji eğitiminde disiplinlerarası tematik öğrenme yaklaşımının öğrencilerin öğrenme ürünleri üzerine etkisi. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi)*. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Kurtdede Fidan, N. (2013, Vol. 6 3). Sosyal bilgiler dersinde değerler eğitimi: Nitel bir araştırma. *The Journal of Academic Social Science Studies*, s. 361-388.
- Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim (2006). *Müzik Dersi 1/8 Öğretim Programı*. Devlet Kitapları Müdürlüğü Yayınları.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2019). *Türkçe Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)*. Ankara: MEB Yayınları.
- Ornstein, A. C ve Hunkins, F. P. (2014). *Program tasarımı: Eğitim programı temeller, ilkeler ve sorunlar (A. Arı Çev.)*. Eğitim Yayınevi.
- Özçelik, C. (2015). *Disiplinlerarası öğretim yaklaşımına dayalı hazırlanan öğretim etkinliklerinin, öğrencilerin geometrik cisimlerin hacimleri konusundaki akademik başarılarına ve problem çözme becerilerine etkisi. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi)*. Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.

Özhamamcı, T. (2013). *İlkokul ve ortaokul öğretim programlarındaki disiplinlerarası öğretim uygulamalarına yönelik öğretmen görüşleri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Senemoğlu, N. (2002). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim: Kuramdan Uygulamaya*. Gazi Kitapevi.

Türer, C. (1992, Vol. 8). Hayat bilgisi dersinin önemi ve öğretim şekli. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, s. 259–262.

Yıldırım, A. (1996, Vol. 12). Disiplinler arası öğretim kavramı ve programlar açısından doğurduğu sonuçlar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, s. 89-94.

## **EXTENDED ABSTRACT**

The text emphasizes the indispensable role of curriculum in the education process. Curricula are defined as comprehensive plans that include the behaviors targeted to be acquired by students and the evaluation of these behaviors through teaching-learning processes. These programs determine the content of a country's education system and guide teachers throughout the education process. These programs are designed with an interdisciplinary structure and can be updated according to evolving needs and emerging innovations over time. The concept of interdisciplinarity aims to integrate information from different disciplines and to develop students' high-level thinking skills through this information. Interdisciplinarity in learning environments plays a critical role in providing students with the ability to produce solutions to real-life problems. In this context, similarities between curriculums contribute to students' ability to relate what they have learned to each other and to this knowledge becoming permanent. This understanding encourages teachers to establish connections between disciplines and to develop a more in-depth understanding of students' learning processes. It has been observed that similarities between curriculums increase students' interest and level of understanding in the course and develop problem-solving skills. Research shows that interdisciplinary methods are effective in enhancing students' success and motivation. In this context, the relationship between Turkish and music lessons has been examined. These disciplines, which seem independent at first glance, meet on common ground with their focus on the correct and effective use of Turkish, especially for speaking and singing skills. One of the main purposes of the Turkish course is to ensure that students use Turkish consciously, correctly and carefully. Similarly, it is stated that the music course also develops the skill of using Turkish correctly and effectively. This situation is an important element that reinforces the

interaction and interdisciplinarity between the two courses. The aim of this research is to reveal these similarities and interactions between Turkish and music courses. The universe of the research consists of the curriculums of Turkish and music courses. The problem statement of the study is to examine the similarities between the 2019 Turkish Course Curriculum and the 2018 Music Course Curriculum. In this context, the effects of the understanding of interdisciplinarity on students and the contributions of the two different disciplines to each other are evaluated. The research aims to analyze the contribution of the interaction between disciplines to educational processes by revealing the similarities and differences in the objectives, perspectives, measurement and evaluation methods of the curriculums and individual development dimensions. In this study, the curriculums in question in the problem statement developed based on the study were analyzed in terms of various variables. Therefore, a descriptive research model was used (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz and Demirel, 2013, s. 41). In analyzing the curriculums, a document review technique based on the qualitative method was used. The curriculums published by the Ministry of National Education are constantly updated to reflect the modern educational approach and aim to adapt to technological developments. These programs are restructured depending on the changes in social dynamics, thus providing an educational environment suitable for the needs of the age. In addition, associating the prepared programs with other disciplines aims to ensure that students gain an interdisciplinary perspective. Curriculums are created within certain legal frameworks and the expected goals for each level of education are clearly determined. These goals aim to ensure that students gain certain knowledge, skills and attitudes. In the perspective of the programs, the concepts of "value" and "competence" have an important place. Curriculums that focus particularly on "core values" and eight key competencies aim to develop both academic and social skills of students. Core values are fundamental principles that are accepted as the common cultural heritage of society and facilitate students' participation in social life. Competencies are the characteristics that enable individuals to use their knowledge, skills and attitudes effectively. When we look at the measurement and evaluation dimension of the programs, we see that flexibility and individual differences are given importance. In this context, it is emphasized that assessment tools that are appropriate for each student's learning style and pace should be used. This supports individualized teaching approaches in education and allows each student to use their potential at the highest level.

When the specific objectives of the Turkish and music curriculums are examined, it is seen that there are many common points between the two programs. In particular, the objectives such as students gaining aesthetic skills, expressing themselves, developing their creativity, realizing value acquisitions and developing their mental skills come to the fore in both programs. These common objectives ensure that interdisciplinary approaches are adopted in the teaching process and that students receive a holistic education. Both programs aim to develop students' aesthetic understanding. This enables students to develop their perspectives on artistic values and beauty. In addition, self-expression skills are among the common objectives of both courses. While the Turkish course allows students to express their thoughts and feelings effectively by using their language skills, the music course allows students to develop their musical talents and artistic expressions. This allows students to have a richer learning experience by bringing together the skills they have gained in different disciplines. Creativity is another important issue that both curriculums focus on. Developing students' creative thinking skills has been determined as a basic goal in both Turkish and music courses. Studies on the acquisition of values aim to increase students' sensitivity to social and ethical values. In this context, both courses aim to ensure that students internalize values and apply these values in their daily lives. The learning outcomes aimed at achieving the teaching objectives of Turkish and music courses are centered around themes such as values, sound sources, and collaborative work.. The achievements evaluated within the scope of values generally develop around the vocabulary of Turkish and include elements of Turkish culture. In addition, guidelines regarding the correct use of Turkish are also among these achievements. The achievements examined under the theme of sound sources focus on distinguishing and imitating sounds and include common elements in this area. Within the scope of the theme of collaborative work, both curricula emphasize group work and support students' learning by working together. In this context, this research conducted with the document review method has reached the conclusion that teaching Turkish and music courses by synthesizing them through interdisciplinary practices would be more compatible for the two courses. This finding shows that new comparative studies should be conducted by considering different disciplines together. Other studies in the literature also reveal that interdisciplinary approaches have positive effects on student success and value acquisition. Therefore, it is recommended that future studies examine different disciplines together and examine the effects of interdisciplinary relationships on students in more depth.